

Галилея, Кеплера, Бекона и други ся начина дълъгъ рядъ отъ смѣлы издирвачи и честиты изнамиратели, кои-то, до наше врѣмя, като ся дѣйствували съ неуморимо усрѣдие и въодушевленіе, турникли сѫ ягка основа на блестящъ храмъ на съврѣменно-то естествознаніе.

Кога-то постигнали да разберять крѣговрѣтеніе-то на земљ-тѣ и нейно-то истинско отношеніе къмъ слѣнце-то и вселеніе-тѣ, то, малко по-малко ся раскрыли всеобщи-ти закони, кои-то господарувать въ природѣ-тѣ. Махало-то (колебка-та) и телескопъ-тѣ сѫ показали важни услуги, натискъ-тѣ на въздуха былъ познатъ, направили барометръ, термометръ и въздушникъ (пневматическѣ-тѣ) машинѣ, постигнали законы-ты на тяжесть-тѣ и на движение-то. Тогава ся явила електрическа-та машина и ся начинило изучваніе-то на новѣ-тѣ могущественна силѣ на природѣ-тѣ — електричество-то. Франклинъ доказаль, че молния-та е електрическа искра, а Волта, чрѣзъ стълъба си, открылъ новъ голѣмъ изворъ отъ електричество, и най-послѣ Ерштедъ доказалъ вѣтрѣшие-тѣ свръзка между електричество-то имагнетизма.

При толкова грѣмадни успѣхи въ физическы-ты науки, и за химіе-тѣ трѣбувало да настане ново врѣмя. Отъ прѣвы-ты врѣмена на срѣдни-ты вѣкове до начало-то на 18-то столѣтіе, кипѣла е дѣятелна работа надъ топило-то (пота) и прѣварявателно-то дръжяло; правеніе злато, открываніе на философски камъкъ и на животный елексиръ, — такова е было намѣреніе-то, къмъ кое-то ся стремили съ всичка силѣ. За химіе-тѣ, като за наукѣ, нѣмало и думѣ; нѣ тія слѣпи, правени опиномъ (на писаніе) опыти,